

menej známe druhy zeleniny

Miroslav Šlosár
Alena Andrejiová
Ivana Mezeyová
Marcel Golian
Júlia Fabianová

Nitra 2022

- Názov:** Menej známe druhy zeleniny
- Autori:** doc. Ing. Miroslav Šlosár, PhD. (2,76 AH)
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva
- doc. Ing. Alena Andrejiová, PhD. (1,15 AH)
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva
- doc. Ing. Ivana Mezeyová, PhD. (1,42 AH)
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva
- Ing. Marcel Golian, PhD. (1,16 AH)
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva
- Ing. Júlia Fabianová (1,16 AH)
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva
- Recenzenti:** prof. Ing. Magdaléna Valšíková-Frey, PhD., emeritná profesorka
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre
Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva
- Ing. Radoslav Kobilka, PhD.
KORA – záhrada, s. r. o.

Vydanie publikácie bolo spolufinancované z projektu KEGA O18SPU-4/2020 *Rozvoj teoretických vedomostí a praktických zručností študentov pri výučbe predmetu zeleninárstvo.*

Schválila rektorka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre
dňa 7. decembra 2022 ako odbornú knižnú publikáciu.

ISBN 978-80-552-2556-2

OBSAH

Úvod.....	5
Plodová zelenina.....	7
Fľaškovec obyčajný – lagenária	8
Ibištek jedlý	12
Kiwano	17
Lufa valcovitá	21
Machovka peruánska.....	26
Momordika horká	30
Koreňová zelenina.....	35
Hadoromor španielsky – čierny koreň	36
Kvaka	39
Okrúhlica – vodnica	42
Povojník batátový – batát	45
Listová zelenina.....	51
Artičoka kardová – kardy	52
Artičoka zeleninová	54
Horčica čínska.....	58
Mizuna	61
Mibuna.....	61
Portulaka zeleninová.....	64
Štvorbôčik rozložitý – špenát novozélandský.....	69
Cibuľová zelenina	75
Cibuľa prerastená.....	76
Pažítka čínska	79
Zoznam literatúry	82

ÚVOD

Zelenina je veľmi dôležitou a nepostrádateľnou zložkou ľudskej výživy vďaka obsahu rôznych, zdraviu prospešných látok. Medzi tradične pestovanú zeleninu na Slovensku môžeme zaradiť kapustu hlávkovú, mrkvu siatu, cibuľu kuchynskú, papriku ročnú, rajčiak jedlý, šalát hlávkový ako aj iné významné druhy. Vo svete sú však v závislosti od lokality bežne pestované aj niektoré druhy zeleniny, ktoré v podmienkach Strednej Európy môžeme označiť za málo známe a pestované. Viaceré z nich pochádzajú z tropických alebo subtropických oblastí a vyznačujú sa teda vyššími teplotnými nárokmi, ale zároveň aj odolnosťou voči suchším podmienkam prostredia.

Klimatické zmeny, spoznávanie nových kultúr a jedál počas cestovania nám dáva podnety na hľadanie a hodnotenie možností pestovania nových plodín na Slovensku, ktoré by mohli obohatiť našu stravu o cenné nutričné látky. V rámci tejto odbornej publikácie sme sa preto rozhodli na základe dostupnej literatúry ako aj osobných skúseností s ich pestovaním spracovať osemnásť menej známych druhov zeleniny. Pri jednotlivých druhoch sú informácie rozdelené do podkapitol o ich histórii a pôvode, botanicko-morfologickej charakteristike, prínose pre ľudskú výživu, nárokoch na pestovanie, technológii pestovania a využití v gastronómii.

Veríme, že táto publikácia prinesie zaujímavé informácie a tipy využiteľné pri pestovaní a využívaní vybraných zatiaľ menej rozšírených zelenín.

Autori

menej známe
druhy
zeleniny

Miroslav Šlosár

Alena Andrejiová

Ivana Mezeyová

Marcel Golian

Júlia Fabianová

Vydala: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Náklad: 150 ks

Vydanie: prvé

Jazyková korektúra: Ľubica Ďuďáková

Návrh obálky: Martin Lopusný

Grafická úprava: Tatiana Šmehilová

Tlač: Vydavateľstvo SPU v Nitre

Počet strán: 97

Rok vydania: 2022

AH-VH: 7,65-7,82

ISBN 978-80-552-2556-2